

Bc. Tobiáš Lipold: Náprava stylu práce jako součást budování strany leninského typu v ČLR dříve a dnes. Diplomová práce, Katedra sinologie FF UK, 2023

Posudek oponenta

Text kompiluje materiály o třech obdobích využívání masových kampaní k přetváření Komunistické strany Číny: yan'anské kampani nápravy stylu práce, kampaních první poloviny 50. let a „novém období“ od nástupu Xi Jinpinga. První část slouží především jako uvedení do tématu a není příliš objevná, podkládá hlavně tezi, že významnou Maovou motivací byl tehdy vnitrostranický boj, která zakládá podobnost s kampaněmi po nástupu Xi Jinpinga. Zpracování druhého období je zajímavější, ale autor si tu vzal příliš velké sousto, když popisuje všechno možné od pozemkové reformy přes převýchovu intelektuálů po kampaň proti třem a pěti zlům, k níž také získal potenciálně nejzajímavější pramen. Problém je, že tento pramen (sebekritika nízkého provinčního úředníka Wan Qiho za obcování s buržoazií) není příliš vytěžen. Rukou psaný originál, přetištěný jako faksimile v příloze, má 40 stran, autor ho shrnuje zhruba na 5 stránkách. Zároveň přes svou nepopiratelnou zajímavost je poměrně vzdálen od ústředního motivu nápravy stylu, nebo alespoň není dostatečně explicitně propojen. Vytváří spíše oblouk k boji proti korupci a ztrátě ideálů, typickém pro třetí období. Autorovi se bohužel také nepodařilo najít k Wang Qimu a jeho případu žádné další informace, které by umožnily jeho sebekritiku nějak kontextualizovat a provést kritiku pramene, která je zde velmi důležitá. Pramen tak zůstává jen určitým dokumentem jazyka, v němž sebekritiky probíhaly, ale ani tato příležitost není řádně využita.

Paradoxně jako nejpřínosnější hodnotím třetí část „Náprava stylu práce v Xi Jinpingově éře“, o které přitom autor v úvodu skromně píše, že se nesnaží o extenzivní popis. Autor zde využil velké množství reprezentativního materiálu čínské i zahraniční provenience a výstižně zaznamenal etapy, kterými Xi Jinpingovy kampaně za více než 10 let od jeho nástupu k moci prošly. Přesto nejsem po přečtení přesvědčen, že propojení s kampaní „za nápravu stylu“ ze 40. případně počátku 50. let je ideálním interpretačním rámcem pro nejnovější vývoj. I když se Xi nepochybně snaží, stejně jako před ním Mao, o ideové sjednocení a snad i určitou převýchovu funkcionářského aktivu, chybí zde aspekt vytváření nového člověka a především jednoznačný ideologický základ („uhlířská víra“), o který by se kampaň mohla opírat. Jejím terčem je vysoce byrokratizovaná vrstva státních a stranických úředníků s převážně materiální motivací, kterou tato kampaň spíše navenek zastírá, než aby ji dokázala změnit. Proto je typickým rysem Xi Jinpingových kampaní hlavně propagandistická okázalost využívající například v práci zmíněné zповědi dopadených vysokých funkcionářů (zde by čtenář rád věděl více detailů, zvláště když se práce odkazuje jen na dokumentární seriál čínské televize). Naopak chybí přesvědčivé důkazy o internalizaci (alespoň u mladších kádrů) cílů kampaně, která byla nepopiratelným úspěchem maoistických kampaní v 40. a 50. letech. Zatímco prostý lid mimo stranu jistě vítá svržení každého odhaleného korupčníka, nezdá se, že by sami straníci kampaň s nadšením sledovali jako obrodu strany.

Práce trpí určitými jazykovými nedostatky, v míře ještě snesitelné, ale rušící plynulé čtení. Jde převážně o překlepy, zapomenutá slova a nesprávné skloňování. Namátkou: „Jím stanový způsob myšlení“ (str. 16)

„tento étos zprvu před setkáním s radikálními vlivy ze západu svým učitelem sdíleli“ (21) „Z Wang Yangmingy představ“ (22) „Podřít se vůli mas“ (40) „Zřizování stranických pobeček“ (64) „Náprava stylu práce stylu“ (73). Kromě toho autor ve svých často velmi dlouhých souvětích nepoužívá konzistentně čárky. Překlady z čínštiny hodnotím kladně, výhradu bych měl snad jen k překladu spojení *qu fu sheng ji* 去腐生肌 jako „odstranit hniující svaly“ (str. 66). Konzistentně zpracovaný je seznam literatury.

Celkově doporučuji práci k obhajobě s hodnocením výborně až velmi dobře. Do diskuse doporučuji dvě otázky (odpovědi pohříchu bude muset komise vyhodnotit bez mé účasti):

1. Jak autor chápe v textu často zmiňovaný „leninismus“ (resp. „marxismus-leninismus“)? Co jsou jeho hlavní definiční znaky, které lze pozorovat v nejnovějším období a spojit je s prvními dvěma obdobími popisovanými v práci?
2. Jakým způsobem by se za ideálních podmínek (přístup k archivům, dobovým periodikům apod.) dal doplnit zkoumaný pramen (sebekritika Wang Qiho) a jaké otázky by se k němu daly klást?

V Praze dne 1. září 2023

Mgr. Ing. Jiří Hudeček, Ph.D.